

Irina IONESCU

## DIN LUME

## Salzburg, Mozart și noua Europă

Pentru că am avut ocazia să mă conving anul acesta, pot spune că Festivalul de la Salzburg este cel mai elitist și mai selectiv festival din Europa. Atât din punct de vedere artistic, dar mai ales cu publicul pe care își propune să-l cultive. Nu este nici pe departe un festival accesibil, dat fiind prețul întotdeauna exorbitant al билетelor.

Este un Festival de lux, la deschiderea căruia își fac apariția Prințul Charles, Camilla Parker Bowles, o mulțime de alte personalități, mai mult politice decât artistice, VIP-uri vândute cu perseverență de blitzurile sutelor de turiști curioși, paparazzi amatori, adunați pe trotuarul din fața lui Salzburg Festspielhaus.

România a fost prezentă la Salzburg prin doi reprezentanți foarte cunoscuți și foarte admirați/apreciați în Austria: Andrei Pleșu și soprana Angela Gheorghiu.

Pe străzile orașului sau în Piața Domului se mai aflau, bineînțeles, o mulțime de alți conaționali, dar ocupațiile lor sunt mult prea cunoscute pentru a insista, din nou, aici.

Pentru că ediția de anul acesta a Festivalului a fost ultima ediție desfășurată sub auspiciile actualei componente a Uniunii Europene, organizatorii și-au îndreptat în mod deosebit atenția asupra Noii Europe și a schimbărilor așteptate în 2004. Pentru discursul inaugural a fost invitat astfel Andrei Pleșu, nu întâmplător rector al Colegiului Noua Europă, București.

Andrei Pleșu a vorbit la Salzburg despre un lucru greu de înțeles, în rândul unei audiențe pentru care vestimentațiile și bijuteriile de zeci de mii de euro sunt ceva obișnuit.

Axat tocmai pe diferențele care despart, în continuare, vechea și noua Europă, discursul său a prezentat câteva dintre „bucuriile minimale ale esticului”, bucurii ale oamenilor de rând, experți în a trăi cu puțin și „a savura nimicul”. Tehnici complet necunoscute vesticilor, care nu prea înțeleg ce înseamnă „umorul supraviețuirii” și „defensiva neputincioasă”, dar de la care ar trebui să învățăm, la rândul nostru, „umorul destins, solar al oamenilor liberi” și „sănătoasa bună dispoziție”.

Cât despre unificarea bucuriilor noastre, prin reconstrucția unității europene „surpate” după cel de-al doilea război mondial, viitorul, „incert” și el, nu ne dă motive să sperăm. Festivalul de la Salzburg va rămâne astfel, pentru o nouă perioadă *de tranziție*, „o bucurie interzisă” românilor de rând. Încă una.

Printre românii celebri la Salzburg s-a aflat și Angela Gheorghiu, care a susținut un recital de arii, canțonete și lieduri, semnate printre alții de Scarlatti, Gluck, Donizetti, Verdi, Puccini, Gounod, Bizet, Massenet, Debussy. Acompaniamentul la pian i-a aparținut lui Jeff Cohen. Bine ascuns în distribuția spectacolului *Les Contes d'Hoffmann* de Jacques Offenbach, l-am descoperit, de asemenea, și pe baritonul Dan Dumitrescu.

Mi-a plăcut și m-am simțit extraordinar la Salzburg. Iar bucuria de a fi fost acolo și de a fi ascultat aproape zilnic măcar câteva acorduri Mozart, nu mi-a putut-o lua nimeni și nimic. În rest, ce aș mai putea să spun? Că nu au lipsit nici Ricardo Muti, Plácido Domingo, Zubin Mehta... E de la sine înțeles.